N°. 66. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

VRIJDAG 18 MAART.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den [illegible], n°. 52, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan den heer H. van der [illegible], op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen uit de betrekking van schoolopziener in het vijfde schooldistrict van Overijssel, onder dankbetuiging voor de in die betrekking gedurende vele jaren bewezen diensten.

[*In de mededeeling van het bovenstaande, in de* Staats-courant *van 4 Maart jl., was eene, thans verbeterde, misstelling ingeslopen.*]

Bij besluit van den 16den dezer, n°. 59, heeft Zijne Majesteit goedgevonden het bij Hoogstdeszelfs besluit van den 5den December 1851 (*Staatsblad* n°. 149) ingesteld eereteeken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen, toe te kennen aan:

S. S. van der Veen, voormalig 1sten luitenant, wonende te Dinther;

J. M. Oillenfels, voormalig 1sten luitenant, en *J. F. Andres*, voormalig korporaal, beiden wonende te 's Gravenhage;

Z. Snijder, majoor-kommandant van het half-bataillon rustende schutterij n°. 1 in de provincie Zeeland, wonende te Middelburg;

M. J. Soutendam, kapitein bij het bataillon rustende schutterij n°. 3 in de provincie Zeeland, wonende te Goes;

J. P. Kakebeeke, kapitein bij het bataillon rustende schutterij n°. 3 in de provincie Zeeland, waarnemend kommandant der dienstdoende schutterij te Goes;

J. van der Have, voormalig kapitein, wonende te Ouwerkerk;

[illegible] Valk, voormalig 1sten luitenant-adjudant, wonende te Middelburg;

J. [illegible], voormalig adjudant-onderofficier, wonende te Kapelle;

E. J. [illegible] Rewe van Middelstum, voormalig luitenant-kolonel, wonende te Middelstum;

H. Kijff jr., voormalig kapitein, wonende te Leens;

J. C. Wichers, voormalig kapitein, wonende te Appingadam;

L. H. P. Stern en *H. J. W. van Aken*, voormalige kapiteins, beiden wonende te Maastricht; en

R. Keijzer, voormalig 2den luitenant-kwartiermeester, thans wonende te Batavia.

Bij besluit van den 17den Maart 1853, n°. 44, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. op hun verzoek eervol ontslag te verleenen:

a. aan den heer *C. J. P. van Zadelhoff*, uit de betrekking van secretaris van het polder-district Wageningen en Bennekom, provincie Gelderland;

b. aan den heer *A. F. Kool* uit de betrekking van heemraad der polders onder Hagestein, provincie Zuidholland;

c. aan den heer *J. Erasmus* Az., uit de betrekkingen: 1°. van dijkgraaf bij de watering Cadzand, provincie Zeeland, in te gaan met den 1sten Augustus aanstaande; en 2°. van dijkgraaf bij de Tienhonderd- en Zwarte-polders in de provincie Zeeland;

d. aan den heer *J. van 't Hoff* uit de betrekking van gezworen van den Vlooswijk-polder, provincie Zeeland;

2°. te benoemen:

a. tot gezworen der polders van Nieuw-Vosmeer, provincie Noordbrabant, den heer *M. Swagemakers*;

b. tot lid van het polderbestuur van der Eigen, provincie Noordbrabant, den heer *S. van den Broek*;

c. tot heemraad in het polder-district van het Arnhemsche en Velpsche Broek, provincie Gelderland, den heer *S. P. Scheltema*;

d. tot heemraad in het dijksbestuur van den St. Aagtendijk, voor de gemeente Castricum, afdeeling Baccum, provincie Noordholland, den heer *K. Stet*;

e. tot heemraad van den polder Waal en Burg op Texel, provincie Noordholland, den heer *P. K. Kuiper*;

f. tot heemraden in het dijk- en polderbestuur der Banne Westzanen en Crommenie, provincie Noordholland, de heeren *P. Corver* Az. en *P. de Lange* Az.;

g. tot gezworen bij den Bruinisse- en Stoofpolder, provincie Zeeland, den heer *J. Goudzwaard*;

h. tot heemraad in het 4de dijksdistrict van Overijssel, den heer *J. C.* baron *van Haersolte van Haerst*.

Bij Koninklijk besluit van den 16den Maart 1853, n°. 69, is benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Eede, de heer *R. A. B. J. van Voërst*, thans rijks-klerk bij den verificateur der comptabiliteit te Groningen.

Zijne Majesteit heeft, bij besluit van den 16den dezer, n°. 63, goedgevonden:

1°. te benoemen:

bij den plaatselijken staf, tot plaatselijken kommandant van de 1ste klasse te Maastricht, den kolonel *L. T. F. W.* baron *van Boecop*, thans kommanderende het 5de regement infanterie;

bij het wapen der infanterie:

bij den staf van het wapen, tot kommandant van de 4de brigade infanterie, tevens belast met het provinciaal kommandement van Gelderland, Utrecht en Overijssel, den kolonel *C. A. Oudemans*, thans kommanderende het 6de regement infanterie;

bij het regement grenadiers en jagers, tot majoor, den kapitein der 1ste klasse *H. [illegible] Spaan*, van het corps;

bij het 1ste regement, tot kolonel en kommandant van het corps, den luitenant-kolonel *H. J. W. Piuiise*, van het 5de regement van het wapen;

tot majoor, den kapitein der 1ste klasse *J. L. Ver Burg*, van het 7de regement van het wapen;

tot 1ste luitenants (naar ouderdom van rang), de 2de luitenants *W. Schuurman*, van het regement grenadiers en jagers, en *G. A. Lambert*, van het corps;

bij het 3de regement, tot luitenant-kolonel, den majoor *J. L. Coenegracht*, van het regement grenadiers en jagers;

tot 1ste luitenants (naar ouderdom van rang), de 2de luitenants *J. J. A. Finckensieper* en *D. L. N. Swemer*, beiden van het 2de regement infanterie;

bij het 4de regement, tot kommandant van het corps, den luitenant-kolonel *A. van Hoeij*, van het corps;

tot luitenant-kolonel, den majoor *P. C. Frantzmann*, van het 8ste regement van het wapen;

tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant *J. L. Souman*, van het 3de regement van het wapen;

bij het 5de regement, tot kommandant van het corps, den luitenant-kolonel *C. G. de Bock*, van het 3de regement van het wapen;

tot luitenant-kolonel, den majoor *J. Scheltus*, van het regement grenadiers en jagers;

tot majoor, den kapitein der 1ste klasse *C. IJske*, van het 8ste regement van het wapen;

bij het 6de regement, tot kolonel en kommandant van het corps den luitenant-kolonel *J. J. van Mulken*, thans kommandant van het instructie-bataillon;

tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant *L. A. W. Eechout*, van het koloniaal werfdepôt;

bij het 7de regement, tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant *G. C. Schilham*, van het instructie-bataillon;

bij het 8ste regement, tot majoor, den kapitein der 1ste klasse *A. Gussenklo*, van het regement grenadiers en jagers;

tot kapiteins van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), de 1ste luitenants *W. E. W. C. F. Hardy*, van het 1ste regement van het wapen, en *A. W. Rodeman*, van het corps;

bij het instructie-bataillon, tot majoor en kommandant van het corps, den kapitein der 1ste klasse *J. H. Engelbregt*, van het corps;

bij het algemeen depôt van discipline, tot luitenant-kolonel, den majoor *F. G. Pfeiffer*, kommandant van het corps; en

2°. te verplaatsen:

bij het regement grenadiers en jagers: den majoor *L. J. L. de Moulin*, van het 5de,

den kapitein der 1ste klasse, *L. Klapp*, van het 7de,

den kapitein der 2de klasse *A. F. Just de la Paisières*, van het 6de regement infanterie, en

den 2den luitenant *J. F. M. de Meer*, van het koloniaal werfdepôt.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 16den dezer, n°. 62, zijn de navolgende hoofd-officieren op pensioen gesteld:

Namen.	Rangen.	Bedrag van het pensioen.	Artikelen der wetten van 28 Augustus 1851 a) *Staatsblad* n°. 128 b) *Staatsblad* n°. 129 krachtens welke het pensioen is verleend.	Gronden waarop het pensioen is toegestaan.
D. E. Wilhelmie	Kolonel, plaatselijke kommandant van de 1ste Kl. te Maastricht.	f 1800	*a*) 42 § 2 *a*. *b*) 14 *a*.	Langdurige dienst.
G. J. Buchner	Kolonel, kommandant van het 4de reg. infanterie.	1800	idem.	Idem.
F. H. Croes	Kolonel, kommandant van het 1ste reg. infanterie.	1800	idem.	Idem.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

In het aanstaande voorjaar zal, naar het schijnt, weder door een groot deel der in Algerie liggende troepen eene expeditie tegen de nog weêrspannige Kabylen worden ondernomen. Een der ministeriele Parij-

sche bladen betoogt dat deze onderneming noodig is om de Fransche heerschappij over geheel Algerie uit te breiden en om te beletten dat zij in de aan het Fransche grondgebied grenzende landen miskend, of betwist worde.

— Volgens eene officiele opgave heeft het aantal personen die in het jaar 1852 bij de krijgsmagt in Frankrijk en Algerie vrijwillig dienst genomen hebben, slechts 12,232 bedragen,

— De *Moniteur* van den 15den dezer berigt, dat de Keizer wederom acht en dertig personen van de jegens hen in het belang der algemeene veiligheid genomen maatregelen ontheven heeft.

— In de vorige week is de heer Heurtier ter reede van Toulon op een vaartuig der rijksmarine scheep gegaan, ten einde in China en andere landen van het verre Oosten eene hem door het gouvernement opgedragen zending tot bevordering der Fransche handelsbelangen te gaan vervullen. Hij neemt zijne reis over het eiland Réunion.

BELGIE.

In de zitting der Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers van den 15den dezer is het wets-ontwerp tot toekenning van een jaarlijksch inkomen uit de schatkist aan den vermoedelijken troonopvolger aangenomen. Slechts een lid sprak, en stemde daartegen; hij zag in eene bepaling der constitutie een bezwaar tegen het beginsel der voordragt. Zijne rede is niet beantwoord, daar de Kamer verlangde terstond tot stemming over te gaan.

Vervolgens is gestemd over het geheele wets-ontwerp tot opheffing van bijkans alle in de Belgische tariefwetgeving nog bestaande uitvoerregten en bepalingen tot verbod van uitvoer; het is, met de daarin gebragte amendementen, aangenomen met 78 stemmen. De minister van finantien gaf te kennen dat het wets-ontwerp door die amendementen zijns inziens iets van zijn gewigt en heilzame strekking had verloren; »maar, voegde hij er bij, in zulke zaken verliest men dikwijls het goede door te streven naar het betere; over het geheel is het wets-ontwerp een groote vooruitgang; wanneer het kracht van wet heeft, zal van zeven honderd artikelen, waarvan de uitvoer bezwaard was, slechts een vier- of vijftal overig zijn. Dat is eene oneindig groote schrede voorwaarts."

Verder heeft de Kamer nog, bijkans zonder discussie, een aantal andere wets-ontwerpen aangenomen, waaronder een tot beschikbaarstelling van 84,500 fr. ter voldoening der door den Staat te dragen helft van de kosten der tienjaarlijksche tabellen van den burgerlijken stand.

ZWITSERLAND.

In een der voorname behoudsgezinde dagbladen van Bern, *la Suisse*, van den 13den dezer leest men het volgende: » Volgens de ons heden toekomende berigten heeft Oostenrijk, zonder aan eene bezetting van het kanton Tessin te denken, besloten de grenzen vooreerst en voor een onbepaalden tijd afgesloten te houden. Het neemt zijne maatregelen daarvoor; en het moet niemand bevreemden, indien de nota van het eedgenootschappelijk bewind niet spoedig beantwoord wordt. Zeker schijnt het dat Oostenrijk van het tegenwoordig bestuur van Tessin zeer ongunstige gedachten heeft. In dat gewest heerscht dan ook de overtuiging dat Oostenrijk het eigenlijk op het bestaande kantonsbestuur gemunt heeft, en dat de optreding van andere bewindslieden veeleer dan eenige andere bewilliging van onze zijde Oostenrijk bewegen zoude om de voor het kanton zoo schadelijke dwangmaatregelen in te trekken.

» Ongetwijfeld zou een meer bezadigd en voorzigtig gedrag van het bewind van Tessin vele moeijelijkheden voorgekomen hebben. Doch wij ontveinzen niet dat de aftreding van dat bewind thans vernederend zoude zijn. Het staat aan de burgers van Tessin, zich die vernedering al of niet te laten welgevallen als eene boetedoening voor gepleegd verzuim en eene opoffering voor het algemeen belang des lands."

ITALIE.

Het officiele dagblad van Rome berigt dat de Paus den 7den dezer op het Vatikaan een geheim consistorie gehouden en daarin acht kardinalen benoemd en eenige openstaande bisschopszetels in Frankrijk, Italie en Zuid-Amerika bezet heeft.

Het kardinaals-collegie bestaat thans uit zeventig leden en is derhalve voltallig, hetgeen zelden het geval is, wordende in den regel eenige kardinaalshoeden voor onvoorziene omstandigheden beschikbaar gehouden.

Van de aanspraak door den Paus in het geheim consistorie gehouden, is nog niets bekend geworden.

— De Sardinische Kamer van Volksafgevaardigden heeft in hare zitting van den 11den dezer met algemeene stemmen en zonder discussie het wets-ontwerp aangenomen strekkende om het eiland Sardinie door een onderzeeschen telegraaph in bespoedigd verkeer met het overige des Rijks te brengen.

SPANJE.

Terwijl de Spaansche kamer van volksafgevaardigden, volgens de tijdingen uit Madrid van den 9den dezer, steeds bezig was met het onderzoeken der geloofsbrieven harer leden, zoodat nog geene voordragten door de regering konden worden ingediend, werd bij den Senaat, in bijzijn van een talrijk publiek, eene warme discussie gevoerd over klagten die van de zijde der oppositie tegen het tegenwoordige of het vorige bewind werden ingebragt. Een der leden stelde voor, een nader onderzoek te doen omtrent de door het vorige ministerie verleende concessien tot het aanleggen van spoorwegen, waarbij, gelijk hij betoogde, roekeloos en ongrondwettig, zonder raadpleging der wetgevende kamers, aan de schatkist groote lasten waren opgelegd. Na eene rede van den minister van marine, die in de daad strekte om den Senaat gunstig voor het voorstel te stemmen, is besloten hetzelve in nadere overweging te nemen.

Een ander lid kondigde aan, dat hij de aandacht der vergadering zou vestigen op het misbruik, hetwelk er sedert eenigen tijd van militaire bevorderingen en onderscheidingen gemaakt was, door kwistige uitdeeling aan gunstelingen en anderzins.

Vervolgens begon de beraadslaging over het voorstel strekkende om alle niet bij de wet gemaakte beperkingen der drukpersvrijheid af te keuren. De voorsteller, de heer Lopez, hield eene heftige redevoering, naar aanleiding van art. 2 der constitutie, hetwelk aan elken Spanjaard vrijheid geeft om zijne denkbeelden openbaar te maken.

In de zitting van den Senaat van den 10den dezer is de verdere beraadslaging over dit voorstel afgesneden door eene verklaring der regering, dat zij weldra een wets-ontwerp tot regeling der drukpersvrijheid zoude voordragen. De vergadering heeft met deze toezegging vooreerst genoegen genomen en het aanhangige voorstel, hetwelk reeds door den voorsteller zelven opgegeven was, met 70 tegen 32 stemmen verworpen.

De met het onderzoek der klagte van den generaal Narvaez belaste commissie was het onderling oneens en had nog geen rapport uitgebragt.

ENGELAND.

In de zitting van het Hoogerhuis van den 14den dezer deelde lord Aberdeen mede dat er van regeringswege eene voordragt in het Lagerhuis zoude worden gedaan strekkende om de omkooping bij de verkiezing van parlementsleden tegen te gaan, een euvel dat, gelijk de eerste minister zich uitdrukte, zoo het op den tegenwoordigen voet voortging, het geheele representative staatsstelsel van Engeland in minachting zoude brengen.

Op eene klagte over de schaarschheid van kopergeld is in het Lagerhuis van regeringswege medegedeeld, dat de aanmunting van kopergeld ten bedrage van vijf ton gewigts aan den minst eischende zoude worden uitbesteed, daar de rijksmunt aan de aanvragen om goud- en zilvergeld naauwelijks konde voldoen.

Na eenige discussie heeft het Lagerhuis besloten aanstaanden Vrijdag over te gaan tot de derde of laatste behandeling van het wets-ontwerp strekkende om Israëliten als leden in het Parlement toe te laten. Lord John Russell deed hierbij het Huis opmerken, hoe weinig petitien tegen die voordragt inkwamen, niettegenstaande van zekere zijde groote moeite gedaan wierd om daarvoor onderteekenaren te vinden.

NOORD-AMERIKA.

De aftredende President der Unie, de heer Fillmore, heeft den Senaat tot eene buitengewone zitting op den 4den Maart bijeengeroepen, voor de beëediging van zijnen opvolger.

Verder blijkt uit de jongste berigten uit Washington, loopende tot den 1sten dezer, dat de aftredende bewindslieden van eenige plannen, die zij niet meer den tijd zouden hebben tot stand te brengen, ten minste de eer aan zich zochten te houden. Zoo is door den minister van marine een rapport aan het Congres gezonden, waarin hij de door particulieren ontworpen onderneming eener geregelde stoombootdienst tusschen Californie en China, met warmte in deszelfs ondersteuning aanbeveelt. Verder heeft hij voor zijn departement magtiging van het Congres gevraagd om een fregat van 2000 ton te laten bouwen en daarop de uitzettende kracht van verhitte dampkringslucht, volgens de uitvinding van Ericsson, als stuwkracht te bezigen; hij beveelt dit aan als eene proefneming, die naar zijne overtuiging de aanwending dier stuwkracht voor de geheele marine der Vereenigde Staten zoude ten gevolge hebben.

Volgens de jongste berigten uit Mexico, die men te New-York ontvangen had, verkeerde dat land thans over het algemeen in een meer rustigen staat: zoowel de aanhangers van den gewezen dictator Santa-Anna als degenen die grieven tegen het inwendig bestuur der republiek, inzonderheid tegen het hooge tarief van uitvoerregten hadden, staakten hunne woelingen in de hoop dat de constituerende vergadering, voor wier zamenstelling algemeene verkiezingen waren uitgeschreven, hunne wenschen zoude vervullen. Intusschen zou de voorloopig opgetreden President der republiek, de heer Lombardine, den 17den Maart beëedigd worden.

INDIE.

Hoewel het zeker is dat in de regering van [illegible] hoofdstad zelve voorgevallen omwenteling eene verandering is gekomen, die voor den vrede tusschen dat land en het Britsche bewind bevorderlijk schijnt te zullen zijn, behelzen de jongste berigten uit Indie omtrent de omstandigheden dier gebeurtenis nog slechts geruchten van zeer uiteenloopenden aard. In de te Bombay verschijnende *Times* van den 12den Februarij jl. leest men het volgende: » Het berigt van eene omwenteling te Ava heeft zich bevestigd, en een Britsch gezantschap, met den kolonel Handscombe aan het hoofd, is derwaarts gezonden om met de nieuwe overheden over een vredesverdrag te onderhandelen. De eerste minister des Konings was zijn zoogbroeder en schijnt den troon te hebben overweldigd, meer met het doel om althans een gedeelte van het rijk voor verovering en inlijving in Engeland te behoeden, dan om zich zelven te verheffen. De nieuwe Koning, Mingde-Meny, wordt gezegd grooten invloed onder de Birmahsche rijksgrooten te hebben en vrede met Engeland te wenschen, welke voorwaarden daaraan ook mogten worden verbonden. De vorige Koning zou, naar men zegt, te Ava gevangen zitten; doch wij zullen eerst van den kolonel Handscombe iets zekers omtrent het een en ander kunnen vernemen."

In den loop van den oorlog met Birmah waren door de Engelschen reeds vruchtelooze pogingen gedaan tot vermeestering van eenen bergpas, den Aeng-pas, waardoor men in den kortsten tijd van het Britsche grondgebied te lande midden in het Birmahsche konde komen. Men vond dezen van natuur schier onneembaren post zoo wel versterkt, dat ervarene militairen van verdere pogingen tot vermeestering van denzelve afzagen. Doch op de tijding dat vijandige troepen door die engte in het Britsche grondgebied wilden dringen, besloten de kapiteins Nuthall en Sutherland eene nieuwe poging te doen, en het gelukte aan hun beleid en volharding op den 6den Januarij jl. den post te overrompelen. Dit wordt door deskundigen in Indie als het meest schitterende en beslissende wapenfeit van den niet zeer roemrijken oorlog met Birmah beschouwd.

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 15 Maart: Fransche 3 pcts. rente fr. 80.85; idem 4½ pcts. fr. 104.30.

Londen 15 Maart: Engelsche 3 pcts. gecons. 100⅛ pct. — Nederl. 2½ pcts. schuld 66½ pct.; idem 4 pcts. — pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 17den Maart* 1853.

Aan de Javasche couranten van de maand Januarij jl. ontleenen wij nog het volgende:

Bij publicatie van den 24sten December ll., heeft de Gouverneur-Generaal goedgevonden te verklaren, dat de overlegging van het bewijs, dat afgelegd is het examen, gevorderd tot uitoefening van de functien van notaris, luidens de resolutie van 7 Maart 1822, n°. 8 (*Staatsblad* n°. 11), in den regel verbonden aan de betrekking van secretaris eener residentie, bij het bezit overigens van de daartoe vereischt wordende geschiktheid,

eene aanmoediging zal zijn voor die ambtenaren, welke voor de betrekking van secretaris wenschen in aanmerking te komen.

Blijkens de Javasche Courant van den 22sten Januarij jl. zou de algemeene secretaris mr. A. Prins als gouvernements-commissaris naar de Wester-afdeeling van Borneo vertrekken. Gedurende deze commissie, was de waarneming der functien van algemeenen secretaris opgedragen aan den 1sten adjunct-secretaris van het gouvernement E. de Waal.

Nog behelst de *Javasche Courant* van den 26sten Januarij de navolgende door den Gouverneur-Generaal genomen beschikkingen:

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, de zoutverkoop-pakhuismeester te Ngawie (residentie Madiben) A. J. Meijnderts;

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan H. Messerschmidt, directeur van het militair hospitaal te Padang;

bij het militair departement:

opgedragen, aan den kapitein-adjoint W. Broekhuijs, chef van het 1ste bureau, de tijdelijke waarneming der betrekking van sous-chef van den generalen staf.

De genoemde couranten behelzen voorts nog de volgende berigten:

BATAVIA, 14 *Januarij*.

» Ten vervolge op een in de *Javasche Courant* van 1 Januarij jl. voorkomend berigt, aangaande het verbranden van een Engelsch schip in de Javasee, ter hoogte van Tagal, zijn wij in staat gesteld het volgende mede te deelen.

De vier van Samarang en Pekalongan naar Tagal opgezondene personen zijn eindelijk, na langen tijd te hebben volgehouden dat zij tot de bemanning van eene omgeslagene praauw-toop behoorden, tot eene bekentenis gekomen, waardoor de tegen hen bestaande vermoedens op eene allezins treurige wijze zijn bevestigd.

Volgens hunne verklaring, hebben zij behoord tot de bemanning van het Engelsch barkschip *Branis* (*Berenice*), toebehoorende aan en gevoerd door kapitien Gadoe, hetwelk met 70 repatriërende Chinezen in de maand Junij ll. van Singapore naar Tin Hai, nabij Amoy, is vertrokken. Behalve den kapitein, bevonden zich aan boord, diens vrouw, de stuurman Roberts, de Ambonesche Christen Anthonij, de Boeginesche bootsman Ali en 15 inlandsche matrozen.

Na te Tin Hai thee geladen te hebben, vertrok het schip naar Sydney, doch werd door stormen naar de kust van Java gedreven.

Nadat een paar dagen, vroeger onaangenaamheden tusschen den kapitein en equipagie hadden plaats gehad, maakten op den tweeden December jl., twee matrozen amok en sloegen, met behulp van eenige anderen, den kapitein, den stuurman en den Ambonees Anthonij dood; sleepten daarop de vrouw des kapiteins naar het dek en brogten haar met messteken om het leven.

Een Franschman, volgens de verklaring van anderen een Engelsch timmerman, die te Tin Hai als passagier naar Sydney aan boord was gekomen, en de Bengaalsche bediende van den kapitein sprongen vrijwillig over boord.

De lijken werden in een zeil gewikkeld en met een gewigt voor het zinken daaraan gebonden, in zee geworpen.

Twee dagen na den moord stak de equipagie het schip in den brand en begaf zich met de sloep naar den wal.

Van Soerabaija wordt gemeld, dat door de stoomboot *Banda*, op hare jongste reis van Batavia derwaarts, op de hoogte van Japara in zee drijvende zijn gevonden eene menigte theekisten, gemerkt:

Berenice Litt. P.

Waarschijnlijk is dus *Berenice* de ware naam van het ter hoogte van Tagal afgebrande schip."

De *Javasche Courant* van den 19den Januarij behelst te dezer zake nog het volgende:

» Aangaande het afloopen en verbranden van het Engelsche schip *Berenice*, verneemt men nog, dat de naam van den eigenaar en gezagvoerder niet Gadoe maar Cundy was, en dat zich thans *tien* van de schuldigen in hechtenis bevinden."

BATAVIA, 28 *Januarij*.

» Als een vervolg op de berigten omtrent de aard- en zeebeving in de Molukkos, zijn nog door het Gouvernement ontvangen de volgende rapporten.

1°. Van den kapitein, militairen kommandant van Banda en onderhoorigheden J. Piper, gedagteekend Banda, 29 November 1852.

Des morgens omstreeks 8 ure, na door een onderaardsch gedruisch te zijn voorafgegaan, ontstond er eene aardbeving welke ruim 5 minuten aanhield, en zoo hevig was, dat de grond zigtbaar golfde, en op sommige plaatsen in verschillende rigtingen kleine scheuringen onderging; terwijl de onderscheidene gebouwen zoodanig waggelden, dat men aan derzelver instandhouding niet meer konde gelooven.

Ofschoon op dat oogenblik een bijzondere schrik of verbazing zich van elk had meester gemaakt, gelukte het mij echter, met behulp der overige officieren van het detachement, welke onmiddellijk naar buiten gesneld waren, de soldaten hunne wapening uit de kazernes naar buiten te doen brengen. De aardbeving intusschen een weinig tot bedaren gekomen zijnde, ontwaarde ik met genoegen, dat het grootste gedeelte der gebouwen was blijven staan, en werden er terstond de noodige middelen aangewend om de gestoorde orde onder de troepen te herstellen, hetgeen in zeer korten tijd plaats had. De geweren werden op het plein van het kampement aan rotten gezet, en tevens de last gegeven, dat niemand vooreerst zich binnen de gebouwen mogt begeven, daar men natuurlijk bevreesd konde zijn dat alle gevaar nog niet geweken was.

Zeer spoedig na deze gebeurtenis (omstreeks 10 minuten) rees de zee met eene verschrikkelijke kracht, en overstroomde vervolgens die terreingedeelten welke aan het strand grensden.

Daar door dit nieuwe natuurverschijnsel thans het kampement door de golven bedreigd werd, oordeelde ik het raadzaam, de troepen naar een hooger punt te doen trekken; terwijl ik met een der officieren en eene kleine wacht alsnog in het kampement achterbleef.

Tot drie malen toe was de baai op sommige plaatsen bijna in de geheele breedte droog, waarna het water met eene ontzettende snelheid weder opkwam en in zijnen gang alles met zich voerde, waardoor verscheidene inlandsche vaartuigen uit elkander sloegen of op het strand werden geworpen, en circa 60 ongelukkigen hunnen dood in de golven vonden.

Deze zeebeving heeft echter het kampement betrekkelijk zeer weinig schade toegebragt, niettegenstaande nagenoeg het geheele terrein van hetzelve door de zee is bespoeld geweest.

Toen ook de zee tot bedaren was gekomen (zijnde het inmiddels 10$^1/_2$ uur geworden), heb ik de troepen weder het kampement doen betrekken, en dezelve met hunne wapening onder de kazernes doen plaatsen; in welke positie zich op dit oogenblik nog alles bevindt, daar men algemeen beducht is, dat alle gevaar nog niet is geweken, want, tot nog toe, wordt men van tijd tot tijd kleine schokken van aardbeving gewaar.

Bij de dien dag door mij gehoudene inspectie werd geen der manschappen vermist, noch had iemand eenig letsel bekomen; ook zijn er geene wapenen verloren geraakt, terwijl slechts enkele geweren beschadigd zijn.

Ik kan niet genoegzaam het gedrag prijzen der officieren van dit garnizoen, bij die gelegenheid aan den dag gelegd, daar zij, zonder bedacht te zijn op hunne eigene belangen, slechts daarheen snelden, waar, door verschillende diensten, hunne tegenwoordigheid vereischt werd, zonder zich te bekommeren om hetgeen in hunne woningen voorviel.

2°. Van den kapitein-luitenant ter-zee, stations-kommandant in de Moluksche wateren, von Römer, gedagteekend aan boord van Zr. Ms. brik *de Haai*, ter reede van Amboina, den 29sten December 1852:

In den morgen van den 26sten November had er eene allervreesselijkste aard- en zeebeving plaats, die voor de Banda-eilanden eene ware, bijna onoverkomelijke ramp is te noemen, en waarvan ik UHEdG. de navolgende bijzonderheden mededeel.

Ten 7 ure in de dagwacht, hadden wij eene uit het Z. W. opkomende regenbui gehad; ten 7 ure 50' was de lucht helder, hoewel met ligte wolkjes bezet; er heerschte een flaauw zuchtje uit het W.; het schip lag in 6 vadem water met 35 vadem van bakboords-ketting voorgeloopen; met den kop om de O. Z. O. gestrekt, voelden wij eene verticale, van het Z. O. naar het N. W. loopende, in golvende beweging overgaande zeebeving; het gevoel er van was als of het schip als 't ware werd opgeligt, het dek golfde onder de voeten, en alles trilde wat los aan boord stond: 2 minuten (aan den wal 5 minuten) had deze beving plaats. Van het dek onze oogen naar de ons omringende eilanden (Banda-Neira en Lonthoir) rigtende, zagen wij overal kolommen stof opstijgen, het bewijs van het instorten van gebouwen. Op het oogenblik van de aardbeving wees de barometer 762' en de thermometer 85°, dus niets bijzonders aan; de Goenoeng Apie rookte zeer weinig. Ten 8 ure zond ik eene sloep met den adelborst den Berger, met de commissie naar den resident, om den afloop van de aardbeving te vernemen en of ik ook van eenige dienst zoude kunnen zijn.

Ten 8 ure 10' zagen wij het water in eens zwellen, doch kort daarop met eene uit het N. W. opkomende baar, met eene onbeschrijfelijke snelheid, wegloopen; de brik was daarop met den kop om de N. W. gaan liggen en daar het water al meer en meer wegliep, zoo liet ik ketting steken, tot op 90 vadem, als wanneer het vallen ophield en er toen bij het fokkewant 3$^3/_4$ vd. gelood werd; zijnde het rif geheel droog gevallen, tot op eene brikslengte van ons. Hoewel nog afloopende, kwam echter het water reeds weder van om de Z. O. opzetten, en er werd zorg gedragen van bezuiden het anker te blijven: het water wies nu met nog grootere snelheid aan, dan waarmede het gevallen was, en ontzettend was het te zien, hoe het over alles aan den wal heenliep, en de met de valling van het water losgeraakte en door elkander gegooide 65 praauwen, weder op den wal joeg; tusschen het begin van de daling en het oogenblik waarop het water zijn hoogste standpunt had bereikt, loodende toen 7$^1/_2$ vadem, verliepen er 20 minuten; onmiddellijk liep met eene ontzaggelijke baar, die alles met zich meêsleepte en verwoestte, met eene verbazende snelheid het water weder weg. Het schip zwaaide verschrikkelijk en snel, voor den afloop, weder op; 20 minuten waren er weder verloopen, tot het water zijn hoogste standpunt had bereikt, loodende toen 8 vadem water. Het water hooger nu gekomen zijnde, was de baar zooveel te sterker, te verschrikkelijker, steeg tot aan het dak van het overdekte koopvaardijhoofd, waaronder verscheidene menschen van praauwen zich hadden geborgen, doch welke door de baar werden weggespoeld en den dood vonden; verscheidene, zoowel groote als kleine praauwen, werden over den wal, over het hoofd geslingerd en verbrijzeld; het koopvaardijhoofd, even als dat van het residentiehuis spoelde van den wal af. Het verval van het water was nu 26 voet geweest, 4 malen had op zulk eene verschrikkelijke wijze het dalen en rijzen van het water, altijd in dezelfde rigting en in hetzelfde tijdsverloop plaats, ten 9 ure 30' begon het water niet meer zoo te rijzen en te dalen, en bleef het tot 1 uur al langzamer en langzamer dit doen, als wanneer het weêr in zijnen normalen toestand was teruggekomen.

Het steken van zooveel ketting, en de zorg om het schip bezuiden het anker te houden, kan als eene voorname oorzaak beschouwd worden, dat de brik niet aan den grond is gevallen, waardoor oneindig veel schade, zoo niet meer, is voorgekomen geworden.

De sloep die bij den eersten afloop den wal nog niet had bereikt, en niet spoedig genoeg konde ontvlugten, viel droog. De adelborst en de manschappen, het water weder ziende wassen, verlieten, op levensbehoud bedacht, de sloep; deze werd den wal opgegooid en bij de derde rijzing in de drooge gracht van het fort Nassau geworpen; wonderbaarlijk kreeg ik die later geheel onbeschadigd terug.

Een mede hier ter reede liggende Nederlandsche kustvaarder is ook op eene wonderbaarlijke wijze behouden gebleven, daar die, voor het Zonnegat liggende, het meest aan de woede van het water is blootgesteld geweest, tweemaal aan den grond tegen het rif op zijde geworpen heeft gelegen, en toen geene andere schade heeft bekomen, dan het breken van een anker.

Van de 65 te Banda vóór de catastrophe gelegen hebbende inlandsche vaartuigen, zijn er stellig $^1/_6$ gebleven; de andere hebben zich, toen het westelijke zuchtje begon door te komen, met de vlugt weten te redden, en het verlies der daarop varenden wordt op 60 gerekend. De in het Zonnegat gelegene negorij, de op de westpunt staande huizen zijn geheel vernield; alle gouvernements-gebouwen en pakhuizen zijn grootendeels beschadigd; en geen huis is er op Banda, hetwelk niet zoodanig heeft geleden, dat het òf met groote kosten bewoonbaar te maken zal zijn, of niet te repareren is, zoodat vele ingezetenen van huisvesting zijn ontbloot geworden; het residentiehuis is van deszelfs grondvesten gescheurd; het kampement heeft veel geleden; op den voorwal van Groot-Banda heeft de aardbeving ook vele verwoestingen aangerigt, en hetgeen door de aardbeving is gespaard geworden, is nog door de vreesselijke woede van het water vernield; voornamelijk aan de westzijde; de achterwal van Groot-Banda en het eiland Rozengain hebben mede geleden

zoodat deze aardbeving eene allervreesselijkste ramp is te noemen, waarvan de aangerigte schade niet is te berekenen, waardoor Banda-Neira als 't ware geheel verwoest is geworden, en zich niet ligt van het geledene zal kunnen herstellen.

Hulpeloos als wij zelven waren, op eene ontzagverwekkende wijze, door het bliksemsnelle vallen en het rijzen van het water heen en weder geslingerd, was het voor ons treurig geen bijstand te kunnen verleenen, aan de zoowel aan den wal als op de vaartuigen daarom vruchteloos schreeuwende arme menschen.

Gedurende den dag van Vrijdag zijn er na het gebeurde van 's morgens 9 aardbevingen geweest, waarvan de 1ste en 5de vrij sterk, doch kort aan boord zijn gevoeld geworden en gedurende ons verblijf te Banda hebben die bevingen bij voortduring sterk plaats gehad, en was die van den 30sten November jl. vrij hevig geweest, zoodat alle eenigzins tot bedaren gekomen zijnde gemoederen weder in angst en vreeze werden gebragt.

Daar de mogelijkheid kon bestaan dat door zulk een verschrikkelijk natuurverschijnsel in de verschillende gaten en de reede Banda-Neira zelve eenige veranderingen waren ontstaan, zoo heb ik de luitenants-ter-zee 2de klasse W. K. van Gennep en J. C. Oudraat den last opgedragen, om de reede van Banda-Neira, het Lonthoirsgat, het Zonnegat en het Oostgat op te nemen. Groote veranderingen zijn niet gevonden geworden; het Zonnegat is bij deszelfs uitloop naar de reede van Banda-Neira, smaller voortspruitende, zoo dat het rif langs Banda-Neira liggende $1^1/_2$ kabellengte zich breeder van den wal uitstrekt dan op de plannenkaart is aangeteekend.

Mijne door zoo velen met mij gedeelde vrees, dat Amboina ook door het op den 26sten plaats gehad hebbende natuurverschijnsel deerlijk zoude geteisterd zijn geworden, is gelukkig geheel ongegrond bevonden; wel heeft op hetzelfde oogenblik als te Banda, eene drie minuten geduurd hebbende horizontale golvende aardbeving plaats gehad, gevolgd ook door zeebeving, die het water slechts 25 Amst. duimen opvoerde en geen de minste schade heeft aangerigt. Zoo gelukkig is Saparoea niet geweest, alwaar evenlang geduurd heeft eene aard- en daarop gevolgde zeebeving, die de baai van Saparoea van af de negorij van dien naam tot aan de negorij Papero, waarin op sommige plaatsen eene diepte van 5 à 6 vd. bestond, geheel droog liet zien, verscheiden huizen deed instorten en wegspoelen, en eene groote schade aan goederen veroorzaakte. Op al de omliggende eilanden, op Amahaij en Wahaaij is deze aard- en zeebeving meer of min sterk waargenomen geworden."

Volgens de *Javasche Courant* van den 19den Januarij was de stand der agio op de drie hoofdplaatsen van Java op 1°. Januarij 1853 als volgt: te

		BATAVIA.	SAMARANG.	SOERABAIJA.
Gouden munt tegen	Zilveren munt	v 4 pct.	v 4 pct.	v 11 pct.
	Recepissen . .	w 10 »	w 10 »	w 13 »
	Koperen munt	w 10 »	w 11 »	w $15^1/_2$ »
Zilveren munt tegen	Gouden munt	w 5 »	w 5 »	w 10 »
	Recepissen . .	w 14 »	w 26 »	w [illegible] »
	Koperen munt	w 14 »	w 29 »	w [illegible] »
Recepissen tegen	Gouden munt	[illegible] »	w 10 »	v 17 »
	Zilveren munt	v 15 »	v 20 »	v $25^1/_2$ »
	Koperen munt	v $^5/_{12}$ »	pari.	w 1 »
Koperen munt tegen	Gouden munt.	v $10^1/_{12}$ »	v 15 »	v 16 »
	Zilveren munt	v 15 »	v 28 »	v $25^1/_2$ »
	Recepissen . .	v $^5/_{12}$ »	pari.	v $1^1/_2$ »

w winst. — v verlies.

— De op 31 December en op 22 Januarij jl. te Batavia gehoudene veilingen van Mexicaansche dollars, elke van 40,000 stuks, hebben opgebragt:

de eerste eene som van f 107,000, of gemiddeld 321 duiten per stuk;

de tweede eene som van f $105,416^{30}/_{120}$ of gemiddeld $316^1/_4$ duiten per stuk.

Directeuren der hier ter stede gevestigde *Zuidhollandsche Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen* hebben in hunne jongste vergadering besloten, te doen uitreiken:

de gouden medaille aan Peter Smith, officier bij de Coast Guards van het derde station, op de Schotsche kust, nabij Dungeness, en vijf souvereinen om onder zijne onderhoorigen te verdeelen, voor zijne uitstekende diensten, met gevaar van eigen leven, op den 27sten December ll. aangewend in het redden der equipagie van het aldaar op de kust gestrande en totaal verbrijzelde Nederlandsche kofschip *Annechiena Jantina*, gevoerd door Pieter Pijbes, te huis behoorende te Pekel-A, hebbende hij hen van kleederen voorzien en drie dagen ten zijnen huize kosteloos verzorgd en gehuisvest.

De groote zilveren medaille aan schipper Jacob Schenk, voerende het te Vlaardingen te huis behoorende hoekerschip *de Jonge Wouter*, en vijftig gulden om onder zijne bemanning te verdeelen, voor het op den 11den Januarij jl. op 56° 33′ N. B. en 8° 5′ O. L. redden der equipagie van het in eenen zinkenden staat verkeerende Engelsche schoonerschip *Cleafland*, gevoerd door kapitein J. Bleath, van Moldon, bestemd naar Sunderland en hen veilig te Vlaardingen aan wal te zetten.

Zijnde bij deze medailles getuigschriften, waarin die edele daden zijn vermeld, gevoegd.

(*Nieuwe Rotterdamsche Courant.*)

Den 12den dezer is van de werf van den heer C. Smit, te Alblasserdam, met goed gevolg te water gelaten het barkschip, genaamd *Julie*, groot 220 tonnen, gebouwd voor rekening eener reederij, onder boekhouderschap van de heeren van Overzee en C°. alhier en gevoerd zullende worden door kapitein J. van Vollenhoven.

(*Rotterdamsche Courant.*)

HARLINGEN, 14 *Maart*. — Nadat onze stoomboot *Harlingen* reeds twee malen de reis naar Amsterdam beproefde en wegens veelvuldig ijs niet verder dan Stavoren kon komen, zijn heden vier tjalkschepen van Amsterdam hier binnengekomen. Deze waren met de stoomboot *Elegie* van Amsterdam gevaren. Toen de laatste wegens het ijs tusschen Urk en Enkhuizen terugkeerde, hadden zij de haven van Enkhuizen bereikt. Om het ijs te ontwijken, is het hun langs Medemblik gelukt hier aan te komen. Ook de Zwolsche beurtman is in onze haven binnengeloopen, zoodat de vaart nu open is. De weste- en zuidewinden, die hier heden avond waaiden, zullen daartoe waarschijnlijk naderhand nog meer bevorderlijk geweest zijn.

(*Handelsblad.*)

Met dit nommer der *Staats-courant* wordt verzonden vel 187 der *Bijlagen* van het BIJBLAD II, inhoudende laatstelijk bij de Tweede Kamer ingekomen stukken.

Volgens officiele opgave was de hoogte der rivier de Maas aan de peilschaal der brug te Maastricht op den 14den Maart 2.20 el, gevallen 0.10 el; op den 15den 2.00 el, gevallen 0.10 el.

Rhijnhoogte te Keulen den 15den Maart: 14 voet 1 duim (13 voet 6 duim Rhijnl.)

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Gelderland*.

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de Gegadigden, dat de Besteding van het leveren en plaatsen van Hardsteenen Peilschalen aan het *Bovenspijk* te *Lobith*, te *Millingen* en te *Huissen*, op grond van de hooge aannemingsom en het gebrek van mededinging, is afgekeurd, en dat eene Herbesteding van dat werk is bepaald op Vrijdag den 1sten April 1853, des middags ten 12 ure, aan het Locaal van het Provinciaal Bestuur te *Arnhem*.

De Herbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving overeenkomstig Art. 8 van het op 5 Februarij 1853 goedgekeurd bestek.

's Gravenhage, den 16den Maart 1853.

THORBECKE.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, als een vervolg op de onder dagteekening van den 11den November jl. in de *Nederlandsche Staats-courant* geplaatste advertentie, dat de zwarte *Uiterton* van het *Westgat* van *Texel* is vervangen door *eene groote zwarte booivormige Zeeton*.

's Gravenhage, den 3den Januarij 1853.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Zestiende* trekking der *Vijfde* Klasse van de 219de *Staats-Loterij*, op Donderdag den 17den Maart 1853, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 15552 een prijs van 1000 gulden.
en premie van 30,000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

*** De Directie maakt bekend, dat de Voorjaars-Indigo- en Cochenille-veilingen der Maatschappij van 1853 zullen gehouden worden op de plaatsen en dagen en bestaan uit de hoeveelheden, hieronder vermeld:

te Amsterdam op Donderdag 28 April 1853:

27 heele } kisten Java-Indigo } liggende aldaar;
1327 kwart }
181 » Java-Cochenille }

te Rotterdam op Maandag 2 Mei 1853:

317 heele } kisten Java-Indigo } liggende aldaar.
305 kwart }
189 » Java-Cochenille }

De Directie geeft voorts de verzekering, dat zij, vóór hare gewone Najaars-veilingen van 1853, geene andere Indigo en Cochenille, dan de bovengemelde partijen aan de markt zal brengen.

De Notitien met de Veilconditien zullen in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, 16 Maart 1853.

DE MONCHY, *President*.
DE CLERCQ, *Secretaris*.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Acte, verleden den 11den Maart 1853 voor het Kantongeregt te *Heinkenszand*, geregistreerd, is door *Lieven Eckhardt*, Broodbakker te *'s Gravenpolder*, aan zijnen Zoon *Johannes Eckhardt*, oud 21 jaren, Handligting verleend tot de geheele ontvangst, de uitgave van en de beschikking over zijne inkomsten, tot het uitoefenen van het bedrijf van Broodbakker, en tot datgene, wat daartoe noodzakelijk is.

De Griffier bij voorn. Kantongeregt,
P. ALVAREZ VAN DIGGELEN.

*** Bij Acte, den elfden Maart 1800 drie en vijftig, ten overstaan van den Notaris *Bruno Tideman* te Amsterdam verleden, geregistreerd en afgekondigd ingevolge de Wet, hebben *Hendrik Pouwels* en *N. N.* als Commanditaire Vennooten, eene Vennootschap aangegaan tot het drijven van Koophandel in Houtwaren, onder de Firma van *H. Pouwels*, welke door laatstgemelden alleen zal geteekend worden.

De Vennootschap is aangevangen den eersten Januarij 1853, en gecontracteerd voor Tien achtereenvolgende jaren, en zal alzoo eindigen ultimo December 1862. Indien zes maanden vóór dien tijd door geen der Vennooten aan den anderen, de Vennootschap schriftelijk zal zijn opgezegd, wordt zij daardoor geacht weder voor een jaar te zijn gecontinueerd, en zoo van jaar tot jaar.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.